

BLICKE IN RAUM UND ZEIT

IN VIADI CULTURHISTORIC A SUMVITG

SUANDEI LAS TSCHUN STAZIUNS D'EVENIMENTS

PATRUNDI
REGIUN SURSELVA

VISCHNAUNCA SUMVITG
SUMVITG TURISSEM

PERDETGAS DIL TEMPS

Isidor Pelican

Isidor Pelican ei naschius 1929 a Surrein. Sco buobet eis el secasaus cun ses geniturs a Bubretsch, in' ucliva damaneivel da Surrein. A Bubretsch eis el carschius si cun ses quater fargliuns ed ha visitau la scola primara e secundara a Surrein ed a Sumvitg. Isidor Pelican ha passentau quasi sí entira veta a Bubretsch ed ha menau leu il bein puril ensemens cun siu frar. Dapi 75 onns administrescha la famiglia Pelican il menaschi.

Sr. Gerasina Candinas

Sr. Gerasina Candinas ei naschida 1926. Ses geniturs vevan dau ad ella il num Adelina. Ella ei carschida si cun ses sis fargliuns a Surrein. Sco usitau da quei temps stuevan era ils affons segidar dapertut. Da giuvna veva Adelina Candinas frequentau la scola da puras a Glion. Quella vegneva menada da muniessas. Siu giavisch ei daventaus pli fervents e per ella eis ei stau clar ch'ella vegli entrar en claustra.

Clau Solèr

Clau Solèr ein naschius 1950 a Lumbrein e carschius si leu. El ei maridaus e bab dad in fegl. Gimnasi a Stans, matura 1971. Suenter studegiau franzos, romontsch e talian a Turitg e Neuschatel. Licenziat 1978. 1983 dr. fil. cun ina lavour sociolinguistica. Lu 29 onns professura all'universitat da Geneva tochen 2015.

Berta Candinas

Berta Candinas ei naschida 1927 a Surrein. Ella veva duas soras ed in frar. Ses geniturs fagevan il pur. Ina sora da siu bab era ella claustra dad Ingenbohl e perquei vevan tuttas treis buobas saviu far in emprendissadi leu. Berta veva saviu emprender da tener-casa e da tgirar malsaus.

Augustin Candinas

Augustin Candinas ei naschius 1936 ed ei carschius si a Surrein sco secund da quater affons. Gia cun sis onns mava el cun siu bab a cavar ragischs d'ansauna per barschar vinars. La scola primara e secundara ha el visitau a Surrein e Sumvitg. Suenter il seminari da scolasts a Cuera ha el dau scola a Morissen ella Val Lumnezia e suenter aunc 40 onns a Surrein.

SUANDEI LA SENDA D'EVENIMENTS

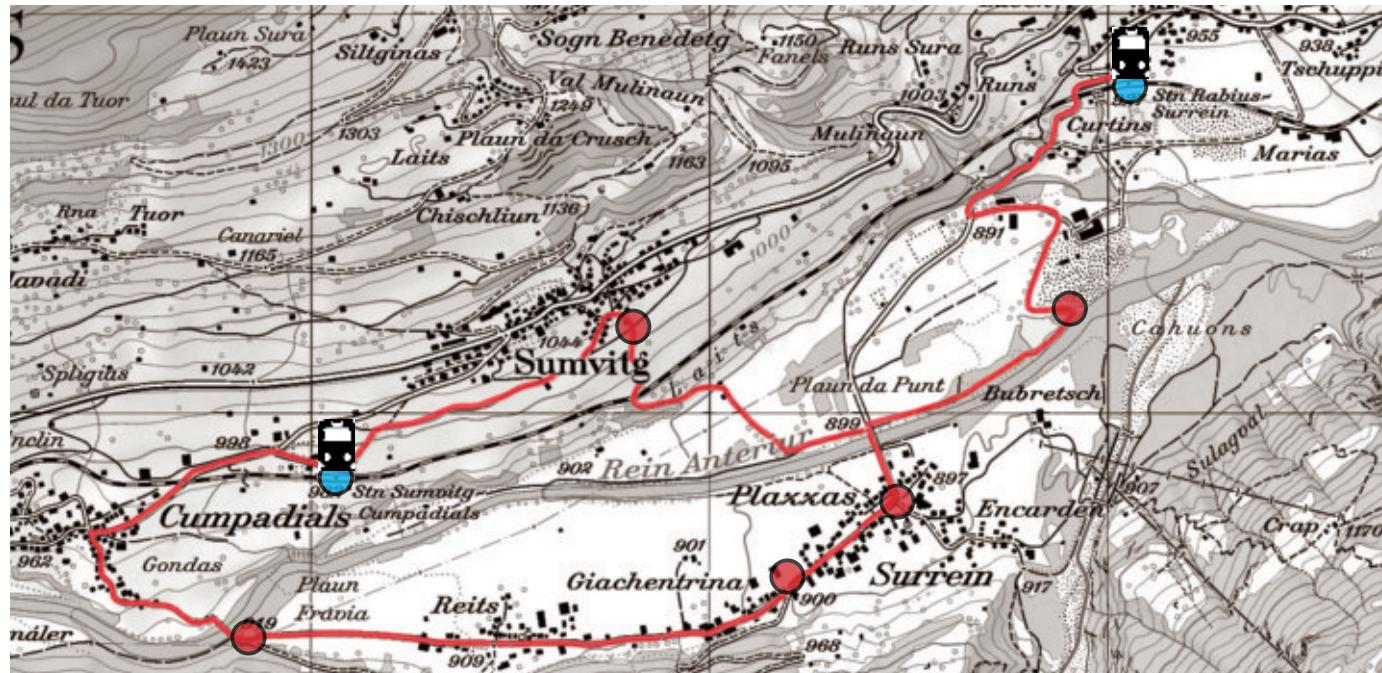
Las staziuns d'eveniments e la senda d'eveniments ein cuntionschiblas bein e spèrt naven dallas staziuns Sumvitg-Cumpadials e Rabius-Surrein sco era naven dils parcadis Sumvitg, Cumpadials, Surrein ni Rabius.

Nossas partenarias e nos partenaris d'intervesta romontschs raquentan tier mintga staziun historias ord lur veta, garnidas cun interessantas anecdotas tier temas sco religiun, agricultura muntagnarda, societat, commerci, cultura e mobilitad.

PROJECT

Enteifer paucs decennis dil 20avel tschentaner ein la moda da viver e l'economia ella regiun dallas alps semidadas marcantamein. La savida tradiziunala ch'era valeivla dapi liung temps ha piars sia muntada. Valurs ein vegnidias reggruppadas, novas pusseivladads e sfidas ein semussadas. En rom dil project „egliadas en spazi e temps“ dueien las valurs culturalas ed il mistregn sco era la veta da mintgadi d'antruras vegnir fatgs enconuskhents alla generaziun giuvna dad oz. Quei cun exempels da vischnaucas dalla Surselva. En in'emprema fasa Sumvitg, Val s. Pieder e Vrin. Finamira dil project interactiv eis ei d'évitar che quella savida mondi en emblidonza. Perquei vegnan regurdientschas da perdetgas dil temps rimmadas sin in portal d'internet ed intermediadas a maun da schinumnaai „puncts da vesta“ en fuorma da staziuns d'eveniments. Aschia duei vegnir activada el temps dad oz la discussiun davart las valurs dalla savida d'antruras.

● staziuns d'evenimenti   ● staziuns (da viafier)

LOGHENS

Ils „puncts da vesta“ ein pazzai en loghens publics dalla vischnaunca Sumvitg, leu nua ch'ei dat in connex direct cun in dils temas. Cun historias da perdetgas dil temps, maletgs ed il portal d'internet vegn il „temps vegl“ fatgs accessibels. Ferton ch'ei sa vegnir presentau sur las staziuns d'eveniments mo cuorts extracts, san las regurdientschas extendidas dallas perdetgas dil temps vegnir suandadas en texts e versiuns d'audio en romontsch ed en tudestg sil portal d'internet. Ordinadas tenor temas e cavazzins ein las intervestas ed era ulteriuras informaziuns accessiblas.

Informaziuns pli detagliadas ed ulteriuras historias
ein d'anflar cheu:

www.bergblicke.info

BLICKE IN RAUM UND ZEIT

IN VIADI CULTURHISTORIC
A SUMVITG

SUANDEI LAS TSCHUN STAZIUNS D'EVENTIMENTS

PATRUNADI
REGIUN SURSELVA
VISCHNAUNCA SUMVITG
SUMVITG TURISSEM